

STAVANGER

Underlig kritikk av Ap fra Venstre og Senterpartiet

Det blir rent komisk når Senterpartiet og Venstre raser mot at Arbeiderpartiet har valgteknisk samarbeid med Frp. De anklager Ap for å gi fra seg makt og innflytelse fordi vi har avgitt en plass i et kommunalstyre.

Så kommer det fram i intervju med Christine Sagen Helgø at det som nå blir flertallskonstellasjonen i Stavanger, hvor både Sp og Venstre er med, hadde tenkt å gi Frp et enda bedre tilbud enn det Ap nå har gitt!

Hvem var det da som ville gi fra seg makt og innflytelse? Betimelig nå å minne om det gamle ordet om å se splinten i andres øye, men ikke bjelken i sitt eget.

I tillegg har jeg gjennom en årrekke nå hørt representanter fra Venstre og Senterpartiet klage over manglende raushet fra Arbeiderpartiet i forhandlinger. Men å gi fra seg en plass, det blir altså galt. Hvor er sammenhengen?

Det blir alltid noe oppstuss i forhandlingene. Fra vår side er vi innstilt på konstruktiv opposisjon, men også konstruktiv samarbeid.

Da håper jeg at vi i framtida kan fortsette den ganske gode dialogen vi har med sentrum i mange av kommunalstyrene, mens avstanden til Frp vil være den samme som før, og den er stor!

TERJE RØNNEVIK
Stavanger Ap

Du skal ikke bekymre deg for helsen. Den forsvinner av seg selv.

Robert Orben, amerikansk komedieforfatter

DEBATT

Held Stavanger Aftenblad ytringsfridomen oppe?

To grupperingar har stått for terror på norsk jord etter siste verdenskrig; nazistar/høgrekstremer og den israelske tryggingstenebesta Mossad.

I Stavanger Aftenblad har det vore lesarinnlegg til støtte for Palestina. Av tryggleiksgrunnar har innsendaren valt å ikkje bruka eige namn, men eit alias. Etter at avisa oppdaga dette, har debattanten ikkje fått inn fleire innlegg.

Kan redaksjonen ikkje sjå at det er grunn til å frykte dei hemmelege tenestene til Israel? Kva kan redaksjonen gjere for å sikre ytringsfridomen til trass for denne frykta?

HARALD HAUKAA FJØRTOFT
AI

I Aftenbladet sine debattspalter, både i papir og på nett, er det eit viktig prinsipp at ein skal presentera seg med fullt namn overfor dei ein debatterer med og mot. Slik ønskjer vi å bidra til open og gjennomsiiktig meiningsbryting.

Det skal svært sterke grunnar til for at vi gjer unntak frå dette prinsippet. Det kan for eksempel vera aktuelt når foreldre skriv om kva erfaringar barna deira har hatt med hjelpeapparat eller institusjonar, der vi har eit klart ansvar for å beskytta barna. Vi kan ikkje sjå at slike krav om personvern gjer seg gjeldande for dei som vil delta i Midtausten-debatten på våre sider, heller ikkje at det skulle truga ytringsfridommen i samfunnet vårt å be om at folk står tydeleg fram som avsendar for ytringane sine.

SOLVEIG G. SANDELSON
Debattleiar i Aftenbladet

Små kommuner Folkehelsearbeid og helhetlig tenkning

Bokn kommune, med bare 850 innbyggere, prioriterer arbeidet for folkehelsen høyt – og viser at det ikke er størrelsen det kommer an på for å kunne oppnå resultater, mener kommuneoverlege Dag-Helge Rønnevik.

FOTO: PÅL CHRISTENSEN

Smått kan være godt

► Små kommuner kan vise vei for større kommuner, nettopp gjennom å **utnytte fordelene med å være liten**. Overføringsverdien kan vise seg å være stor.

Samhandlingsreformen legger opp til at kommunene skal intensivere innsatsen både innen forebyggende og helsefremmende arbeid. I forslag til ny folkehelseovls paragraf 3 defineres folkehelsearbeid slik: *Folkehelsearbeid: samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen.*

Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid. Det blir spennende å se når samhandlingsreformen trer i kraft i 2012 hvordan kommunene organiserer seg for å imøtekomme dette. Størrelsen på kommunene vil trolig bety mye for hvilke løsninger som velges.

Helsevesenet mindre viktig

Livsstilsykdommer er ikke bare resultat av våre egne valg. De er også et resultat av samfunnet rundt oss og hvordan det er bygd opp. «90/10-regelen» sier at bare 10 prosent av helsa vår avgjøres i helsevesenet, resten bestemmes av samfunnet rundt oss og av hvordan det er organisert. Alt fra prisnivået på frukt og grønnsaker til antall kilometer sykkel- og gangsti virker inn på helsa vår. Alle ønsker god helse gjennom å ta sunne valg.

Men det er ikke så lett å sykle til jobb om det ikke finnes sykkelsti der du bor. Og hvorfor skal brus være billigere enn melk? Fattigdomsfella fanger flere og flere, og man ser helt klart et klasseskille i helse basert på økonomi og sosial status.

Folkehelseforum

Bokn kommune med 850 innbyggere satser nå i likhet med andre norske kommuner friskt på å legge til rette for en bedre folkehelse i kommunen. Fol-

kehelse står øverst på prioriteringslisten i samfunnsdelen til kommuneplanen – kommunen skal legge til rette for at det skal være enkelt å ta sunne valg.

Med kommunale og fylkeskommunale midler er det ansatt ny folkehelsekoordinator som jobber sektorovergripende etter prinsippet helse i alt vi gjør. Det er etablert et lokalt folkehelseforum som har en rådgivende funksjon overfor formannskap og kommunestyre i alle spørsmål om folkehelsearbeid. Kommunen har med det sørget for å skape en tverrsektoriell arena for diskusjon og kompetanseheving innenfor folkehelsearbeid.

Kjekt på Bokn

Kjekt på Bokn er den lokale arbeidsgruppen som utfører og iverksetter mange av de tiltak kommunen og folkehelseforumet ønsker få gjennomført innen folkehelsearbeidet. Gruppen er forankret i kommunen og satt sammen av personer fra ulike lag, foreninger og næringsliv, og representerer på mange måter grasrota på Bokn. Vi har flere gode eksempler på at dette arbeidet allerede bærer frukter:

- Utsiktspunkt Boknafjell med spesiell tilrettelegging for blinde/svaksynte.
- Deltakelse i Holmenkollstafetten for kommuneansatte.
- Trimgrupper og boccia for eldre.
- Planlegging av naturstier.
- Samarbeid skole og lokalt historielag med fokus sunn lokal (fiske-) mat.
- Styrking av lokal identitet – fyrlykta på Bokn kommet hjem.
- Båtsertifikat til ungdommen og båtveitdag.
- Nytt mosjonsløp Boknafjellet opp.
- Føresvik indre kai – skape gode møteplasser.

► Kampanje helsestasjon *Boknababy likes the boobes* – fokus amming.

Med forankring i kommunens planverk, og med de rette personene og organene på plass, kan vi begynne å ane den framtidige gevinsten dette arbeidet i lille Bokn kommune på sikt kan føre med seg.

Helseteam for eldre

Bokn er også med i *Helsetorgmodellen*, som er et samhandlingsprosjekt mellom Helse Fonna (HF), Høgskolen Stord/Haugesund (HSH) og de 19 kommunene i Helse Fonnas nedslagsfelt. Gjennom delprosjektet *Helseteam for eldre* får et utvalg eldre i Bokn og Haugesund kommune tilbud om et forebyggende hjemmebesøk av en spesielt opplært sykepleier. På dette besøket gis det individuelt tilpasset informasjon om kosthold, trening, fallforebygging m.m. og om hva kommunen kan bistå med (hjelpemidler, trygghetsalarm, dagsenter osv). Formålet er både helsefremmende og sykdomsforebyggende. Prosjektet skal evalueres grundig og vil kunne få betydning for hvordan både Bokn og andre kommuner organiserer arbeidet sitt opp mot de eldre.

Små kommuner kan vise veien

Som distriktslege i en liten kommune ønsker jeg med dette å formidle at det skjer mye positivt også i små kommuner rundt om i Norge. Det er ikke alltid størrelsen det kommer an på, heller ikke i denne sammenhengen. Jo mindre kommuner, jo kortere er avstanden mellom styrt og styrende og mellom mottaker og utøver. Det er lettere å ha oversikt over befolkningen, lettere å få alle til å dra i samme retning, veien fra grasrota til makta er kort og prosjekter og gode ideer iverksettes effektivt.

Små kommuner kan i mange tilfeller vise veien videre for større kommuner, nettopp gjennom å utnytte fordelene med å være liten. Overføringsverdien kan vise seg å være stor.

DAG-HELGE RØNNEVIK
Kommuneoverlege, Bokn kommune